

ردیف	سؤالات	نمره
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	مترادف واژه «کربت» را در بیت زیر بیابید. «چه غم دیوارِ اَمّت را که دارد چون تو پشتیبان چه باک از موجِ بحر آن را که باشد نوح کشتیان؟»	۰/۲۵
۲	در همهٔ گزینه‌ها تمامی واژه‌های داده‌شده مترادف یکدیگر هستند، به جز ... (الف) نبات، گیاه، رُستنی (ب) حریف، دوست، همراه (ج) واعظ، پنددهنده، ادیب (د) دلاویز، خوب، زیبا	۰/۲۵
۳	با توجه به رابطهٔ معنایی تضاد، معنی واژه «طرب» در بیت زیر چیست؟ «در این مقام، طرب بی‌تعب نخواهد دید که جای نیک و بد است این سرای پاک و پلید»	۰/۲۵
۴	معادل معنایی قسمت مشخص‌شده در بیت «سیاوش را تنگ در بر گرفت / ز کردار بد پوزش اندر گرفت» در عبارت زیر چیست؟ «امکان زیر آتش گرفتن بچه‌ها وجود دارد، به همین دلیل مرحلهٔ دوم کار را شروع کرد.»	۰/۲۵
۵	در تمامی گزینه‌ها واژه دارای هم‌آوا وجود دارد به جز ... (الف) از حال و روز سؤال کردید و من خبرِ قابلِ عرض نداشتم. (ب) کز نیستان تا مرا ببریده‌اند در نفیرم مرد و زن نالیده‌اند (ج) شبخ شما را در میان تاریکی تعقیب می‌کردم. (د) کان کمند شصت ختم خویش بگشاید / و بیندازد به بالا	۰/۲۵
۶	املاي درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. (الف) طاق (اهدات / احداث) شده بین دهانهٔ دو تیر آهن که آن را با آجر و ملاط گچ می‌سازند. (ب) بر روی بام خانه، خسته از (نشئه / نشعة) خوب و پاک آن «اسرا» در بستر خویش به خواب رفتم. (ج) هر نفسی که فرو می‌رود، مُمدّ حیات است و چون برمی‌آید، (مفّزه / مفرّج) ذات. (د) اگر کوه آتش بود بسپریم از این تنگ (خار / خوار) است اگر بگذرم	۱
۷	در سه گروه واژه نادرستی املایی وجود دارد؛ درست آن‌ها را بنویسید. «بهانه و طفره - مصاحبت و مخاصمت - لهن و صدا - مکث و تعمّل - عرب و عجم - جسّه و جسم - اطراف و اکناف - فراق و غربت»	۰/۷۵
۸	در کدام گزینه نوع وابستهٔ متفاوت است؟ نوع وابستهٔ وابستهٔ مشترک سه گزینهٔ دیگر چیست؟ (الف) در فاصله‌ای نه چندان دور سعی کردم که پا جای پای شما بگذارم. (ب) برو جلو دیگه؛ برو! دو تا تکبیر دیگه بگی کار تمومه. (ج) به دستور فرمود تا ساروان هیون آرد از دشت، صد کاروان (د) چند جور خورش با تمام مخلفات روبه‌راه شده است.	۰/۵
۹	درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را مشخص کنید. (الف) در جملهٔ «سیاوش، فرزند کاووس شاه خیره‌سر کیانی است.» مسند، نقش تبعی «بدل» گرفته است. ☐ درست ☐ نادرست (ب) فعل جملهٔ وابسته در عبارت «نمی‌خواستم که خدای ناکرده حرف شما را زیر پا گذاشته باشم.» ماضی استمراری است. ☐ درست ☐ نادرست (ج) مصراع «چون رود امیدوارم بی‌تابم و بی‌قرارم» فاقد متمّم و دارای سه مسند است. ☐ درست ☐ نادرست (د) در عبارت «شاگرد همچون جویندهٔ تشنه‌ای می‌گشت و می‌یافت.» فعل «می‌گشت» غیراسنادی است. ☐ درست ☐ نادرست	۱

ردیف	سؤالات	نمره
۱۰	نوع «ان» در عبارات زیر چیست؟ الف) مقامی بزرگ و شخصیتی نمایان داشت. ب) من بسیار کوشیده‌ام تا روی دست شاهان جا گرفته‌ام.	۰/۵
۱۱	نوع حذف فعل در عبارت «بیا هم‌قطار، آقایان خواهش دارند این غاز را برداری.» چیست؟	۰/۲۵
۱۲	با توجه به بیت «چو بخشایش پاک یزدان بود / دم آتش و آب یکسان بود» به پرسش‌ها پاسخ دهید. الف) الگوی جمله دوم چیست؟ ج) در جمله (پایه - پیرو) ترکیب وصفی وجود دارد.	۰/۷۵
۱۳	نوع «را» در مصراع «چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیان؟» چیست؟	۰/۲۵
۱۴	شیوه بیان در بیت زیر عادی است یا بلاغی؟ «فرود آمد از اسب کاووس شاه پیاده سپهد پیاده سپاه»	۰/۲۵
۱۵	با توجه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «برکش ز سر این سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند» الف) هم‌نقش واژه «اورند» در مصراع اول کدام واژه است؟ ب) در بیت «انواع صفت» از جمله صفت بیانی، صفت شمارشی و وجود دارد.	۰/۵
قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۱۶	ابتدا و انتهای کدام بیت نادرست آمده است؟ آن بیت را به درستی و کامل بنویسید. الف) در مکتب حقایق که روزی پدر شوی ج) تنیده یاد تو در میهن ای میهن ب) ای جویبار جاری از سنگ کوهساران	۰/۵
۱۷	ابیات زیر را به شکلی درست کامل کنید. الف) ترسم تو را ببیند و شرمندگی کشد ب) به هر حالت که بودم با تو بودم؛ میهن ای میهن! (خرداد ۱۴۰۳) (خرداد ۱۴۰۱)	۰/۵
۱۸	الف) کتاب از عطار به نظم است. ب) این جمله از کیست؟ «در کویر، خدا حضور دارد!» (دکتر شریعتی / یک نویسنده اهل رومانی) ج) قطعه «مسافر» از کیست؟	۰/۷۵
۱۹	از میان آثار زیر، نوع ادبی با ارمیا (رضا امیرخانی) یکسان است. «شعر آزادی (عارف قزوینی) - شعر نی‌نامه (مولانا) - از پاریز تا پاریس (باستانی پاریزی) - کباب غاز (جمال‌زاده)»	۰/۲۵
۲۰	درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را مشخص کنید. الف) در عبارت «آنچه را قدیمی است، قدیمی ندانم» تناقض وجود دارد. ب) در بیت «نشاط غربت از دل کی برد حب وطن بیرون / به تخت مصرم اما جای در بیت‌الجزن دارم» علاوه بر تلمیح، آرایه مجاز هم وجود دارد. ج) بیت «چنان آمد اسب و قبا ی سوار / که گفتمی سمن داشت اندر کنار» زمینه خرق عادت دارد. د) در عبارت «سورت سرمای دی بیدادها می‌کرد» آرایه «مجاز» وجود دارد.	۱
۲۱	واژه‌های مشخص شده چه آرایه‌ای پدید آورده‌اند؟ الف) هرگه که یکی از بندگان گنهکار پریشان روزگار، دستِ انابت به امیدِ اجابت به درگاه حق جَلَّ و علا بردارد، ... ب) من می‌روم سوی دریا، جای قرار من و تو	۰/۵

ردیف	سؤالات	نمره
۲۲	آرایه نامناسب را انتخاب کنید. الف) توقّلب فسرده زمینی ب) در عالم پیر، هر کجا برنایی است ج) هشت جتت نیز اینجا مرده‌ای است	۰/۷۵
۲۳	با توجه به بیت و عبارت زیر، گزینه درست را انتخاب کنید. (۱) ای مشت زمین بر آسمان شو (۲) مشت خونین و بی‌تاب قلبم را در زیر باران‌های غیبی سکوتش می‌گیرم. الف) واژه «مشت» در عبارت دوم «وجه شبه» است. ب) ترکیب «مشت قلبم» آرایه تشخیص ساخته است. ج) ترکیب «مشت زمین» دارای آرایه استعاره است. د) واژه «مشت» در هر دو مورد «مشتبه» است.	۰/۲۵
۲۴	آرایه بارز بیت زیر چیست؟ «عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را سیل یکسان می‌کند پست و بلند راه را»	۰/۲۵
۲۵	آرایه مشترک دو مصراع بیت زیر چیست؟ (مجاز - استعاره - تشبیه) «شو منفجر ای دل زمانه وان آتش خود نهفته می‌پسند»	۰/۲۵
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
۲۶	به نثر روان بازگردانید. الف) سر پر ز شرم و بهایی مراست (۰/۲۵) ب) غرق غباریم و غربت با من بیا سمت باران (۰/۵) ج) صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب تا شد تهی از خویش و نی‌اش نام نهادند (۰/۷۵) د) مرد نقال از صدایش ضجه می‌بارید و نگاهش مثل خنجر بود. (۰/۵) ه) سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد. حیات از عشق می‌شناس. (۰/۷۵) و) خانه‌خراب؛ تا حلقوم بلعیده بودی، باز تا چشم‌ت به غاز افتاد، دین و ایمان را باختی. (۰/۵) ز) بعد از حکیم اسرار همه چشم‌ها به او بود. (۰/۲۵) ح) بازش بخواند؛ باز اعراض فرماید. (۰/۵)	۴
۲۷	بیت زیر پاسخ دهد به کدام پرنده است؟ «درگذر از گل که گل هر نوبهار بر تو می‌خندد نه در تو، شرم دار»	۰/۲۵
۲۸	با توجه به متن درس «کویر» در تمامی گزینه‌ها از «آسمان کویر» صحبت شده است به جز ... الف) این نخلستان خاموش و پرمهتابی که هرگاه مشت قلبم را در زیر باران‌های سکوتش می‌گیرم، ناله‌های آن روح دردمند را می‌شنوم. ب) نگاه‌های لوکس مردم آسفالت‌نشین شهر، آن را کهکشان می‌بیند و دهاتی‌های کاهکش کویر، شاهراه علی، راه کعبه. ج) گرم تماشا و غرق در این دریای سبز معلق که بر آن مرغان الماس‌پَر، ستارگان زیبا و خاموش، تکتک از غیب سر می‌زنند. د) آن باغ پر از گل‌های رنگین و معطر شعر و خیال و الهام و احساس در سموم سرد این عقل بی‌درد و بی‌دل پژمرد.	۰/۲۵
۲۹	گوینده تمامی ابیات «سیاوش» است به جز ... الف) اگر کوه آتش بود بسپرم ب) و ر ایدون که زین کار هستم گناه ج) چنین است سوگند چرخ بلند د) سر پر ز شرم و بهایی مراست	۰/۲۵

ردیف	سؤالات	نمره
۳۰	مقصود از قسمت‌های مشخص شده چیست؟ (الف) امروز می‌آید از باغ، بوی بهار من و تو (ب) شعر نیست؛ / این عیار مهر و کین مرد و نامرد است / بی‌عیار و شعر محض خوب و خالی نیست	۰/۵
۳۱	سعدی در بیت زیر چه کسی را معرفی می‌کند؟ «شفیع مَطاع نَبیِّ کریم قسیم جَسیم نَسیم و سیم»	۰/۲۵
۳۲	در شعر «خوان هشتم» کدام عبارت در مورد «رستم» نیست؟ (الف) گرد سجستانی (ب) هریوه خوب و پاک‌آیین (ج) عماد تکیه و امید ایران‌شهر (د) پور زال زر	۰/۲۵
۳۳	دو بیت زیر، سرنوشت چه کسی را بیان می‌کند؟ «چو رستم چنان دید بفراخت دست درخت و برادر به هم بر بدوخت چنان خسته از تیر بگشاد شست به هنگام رفتن دلش برفروخت»	۰/۲۵
۳۴	با توجه به ابیات زیر پاسخ دهید. «چه خوش فرمود آن پیر خردمند اگر خونین‌دلی از جور ایام به آن کس می‌رسد زین گنج بسیار (الف) منظور از «پیر خردمند» کیست؟ (ج) منظور از «گنج» چیست؟ وزین خوشتر نباشد در جهان پند «لب خندان بیاور چون لب جام» که باشد شادمانی را سزاوار» (ب) گفته پیر خردمند در کدام مصراع آمده است؟ (خرداد ۱۴۰۲)	۰/۷۵
۳۵	با توجه به دو بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. (۱) در مکتب حقایق پیش ادیب عشق (۲) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت (الف) واژه «پسر» در بیت (۱) با واژه در بیت (۲) «هم‌مفهوم» است. (ب) علت خوش‌یمن بودن خضر چه بوده است؟	۰/۵
۳۶	قسمت‌های مشخص شده چه مفهومی را می‌رسانند؟ (الف) از زیر سنگ هم شده یک عدد غاز خوب و تازه برای ما پیدا می‌کنی. (ب) اگر می‌خواهی ما را به دنبال نخود سیاه و این‌جور چیزها بفرستی بگو. (ج) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست لیک کس را دید جان دستور نیست	۰/۷۵
	موفق باشید.	۲۰

۱- کربت = غم (۰/۲۵)

۲- گزینۀ (ج) (۰/۲۵) [ادیب با واعظ هم معنا نیست.]

۳- شادی (۰/۲۵)

۴- شروع کرد (۰/۲۵)

۵- گزینۀ (ج) (۰/۲۵) [عرض (ارز، ارض) / زن (ظن) / شصت (شست)]

۶- الف) احداث (۰/۲۵) ب) نشئه (۰/۲۵) ج) مفرح (۰/۲۵) د) خوار (۰/۲۵)

۷- لهن ← لحن (۰/۲۵) تعمل ← تأمل (۰/۲۵) جسّه ← جثّه (۰/۲۵)

۸- گزینۀ (الف) قید صفت است. [فاصلۀ نه چندان دور] (۰/۲۵) در

گزینۀهای (ب)، (ج) و (د) ممیز است. (۰/۲۵)

ادو تا تکبیر / صد کارون هیون / چند جور خورش [

۹- الف) نادرست (۰/۲۵) «شاه خیره سر کیانی» بدل از «کاووس» است.

کاووس، مضاف الیه فرزند است. [ب) نادرست (۰/۲۵) [گذاشته باشم: ماضی

الترامی] ج) نادرست (۰/۲۵) [رود: متمم] د) درست (۰/۲۵) [معنای جست و جو

کردن می دهد.]

۱۰- الف) صفت فاعلی (۰/۲۵) ب) جمع (۰/۲۵)

۱۱- معنایی (۰/۲۵) [هم قطار: منادا (حذف معنایی فعل)]

۱۲- الف) نهاد + مسند + فعل (۰/۲۵) ب) بخشایش یزدان پاک (۰/۲۵)

ج) پیرو (۰/۲۵) [یزدان پاک]

۱۳- حرف اضافه (۰/۲۵)

۱۴- بلاغی (۰/۲۵)

۱۵- الف) «اورند» و «سر» هر دو متمم هستند. (۰/۲۵) [به یک اورند کبود بنشین /

گروه متممی: یک اورند کبود / هسته گروه: اورند] ب) صفت اشاره (۰/۲۵)

۱۶- گزینۀ (ب) (۰/۲۵) ای جویبار جاری زین سایه برگ مگریز / کاین گونه

فرصت از کف دادند بی شماران (۰/۲۵)

۱۷- الف) یوسف، بگو که هیچ نیاید برون ز چاه (۰/۲۵) ب) به هر مجلس به

هر زندان به هر شادی به هر ماتم (۰/۲۵)

۱۸- الف) منطق الطیر (۰/۲۵) ب) یک نویسنده اهل رومانی (۰/۲۵) ج) شیلر (۰/۲۵)

۱۹- کباب غاز (جمال زاده) (۰/۲۵)

۲۰- الف) درست (۰/۲۵) ب) درست (۰/۲۵) [تلمیح: اشاره به داستان

حضرت یوسف (ع) - مجاز: تخت مصر مجاز از فرمانروایی]

۲۱- الف) جناس ناهمسان (۰/۲۵) ب) ایهام (۰/۲۵) [۱] آرامش ۲) وعده دیدار]

۲۲- الف) اسلوب معادله (۰/۲۵) [علت ادبی برای پیدایش کوه دماوند - فسرده

ایهام دارد.] ب) ایهام تناسب (۰/۲۵) [تضاد: پیر، برنا / جناس: عشق، عاشق]

ج) ایهام (۰/۲۵) [فسرده در اینجا فقط معنای یخ زده می دهد.]

۲۳- گزینۀ (ج) (۰/۲۵) [مشت قلب: قلب (مشبه) به مشت (مشبه به) تشبیه

شده / مشت زمین: زمین (مشبه) مانند انسان (مشبه به) دارای مشت

(وجه شبه) است. در اضافه استعاری، واژه اول به نوعی وجه شبه است.]

۲۴- اسلوب معادله (۰/۲۵)

۲۵- استعاره (۰/۲۵) [دل زمانه - آتش]

۲۶- الف) وجودی ارزشمند و باحیا دارم. (۰/۲۵) ب) دچار استبداد و ظلمت

هستیم: بیا به سمت انقلاب و آزادی برویم. (۰/۲۵) ج) یک تکه چوب،

ضربات و سختی های فراوانی تحمل کرد (۰/۲۵) تا تعلقات و دلبستگی ها را ترک

کرد (۰/۲۵) و به ساز نی تبدیل شد. (۰/۲۵) د) مرد داستان گو، با ناله و درد فراوان

(۰/۲۵) و نگاهی خشمناک، داستان را روایت کرد. (۰/۲۵) ه) خیال عاشقانه بر

تدبیر عقل برتری دارد. (۰/۲۵) زندگی را همراه با عشق بدان. (۰/۲۵) و) بدبخت! این

همه خورده بودی: (۰/۲۵) تا غاز را دیدی، عهد و پیمان را فراموش کردی. (۰/۲۵)

ز) پس از حکیم اسرار همه توجه ها به او بود. (۰/۲۵) ح) دوباره او را صدا بزن:

(۰/۲۵) دوباره بی توجهی می کند و روی برمی گرداند. (۰/۲۵)

۲۷- بلبل (۰/۲۵)

۲۸- گزینۀ (ب) (۰/۲۵) در مورد کهکشان راه شیری است.

۲۹- گزینۀ (ج) (۰/۲۵)

۳۰- الف) کشور (۰/۲۵) ب) شعر خوان هشتم (۰/۲۵)

۳۱- پیامبر اسلام (ص) (۰/۲۵)

۳۲- گزینۀ (ب) (۰/۲۵) در مورد ماخ سالار است.

۳۳- شغاد (۰/۲۵)

۳۴- الف) حافظ (۰/۲۵) ب) مصراع دوم بیت دوم (۰/۲۵) ج) خندیدن و

شادی (۰/۲۵)

۳۵- الف) خضر (۰/۲۵) [در این بیت خضر شاگرد پیرمغان است.]

ب) پیروی از مرشد و استاد عرفان (۰/۲۵)

۳۶- الف) انجام کار دشوار (۰/۲۵) ب) به دنبال کار بیهوده فرستادن (۰/۲۵)

ج) تطابق ظاهر و باطن (۰/۲۵)